

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักกรรมการ ๑ กลุ่มงานคณะกรรมการการเงิน การคลัง ฯ โทร. ๘๑๕๕

ที่ สว.๐๐๐๙.๐๙/๒๕๗๕ วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

ด้วยประธานวุฒิสภาได้มอบหมายให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา พิจารณาศึกษารายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ พร้อมทั้งจัดทำความเห็นหรือข้อสังเกตและรายงานผลการพิจารณาศึกษาดังกล่าวต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางยุติ รุขจร)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

เจ้าของเรื่อง : นางสาวมณีรัตน์ เฟ็งไชโย
นิติกรชำนาญการ

นางสาวอังษุชลี วุฒิสิริ
นิติกรชำนาญการ

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ของ
คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษา การเงิน และการคลัง วุฒิสภา โทร. ๙๑๕๕

ที่ สว ๐๐๐๙.๐๙/ร๕๙

วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษารายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ประธานวุฒิสภา ได้มอบหมายให้คณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษา การเงิน และการคลัง วุฒิสภา พิจารณาศึกษารายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ พร้อมทั้งจัดทำความเห็นหรือข้อสังเกต และรายงานผลการพิจารณาศึกษาดังกล่าวต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายสมชาย หาญหิรัญ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายลักษณ์ วจนานวัช	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสมบูรณ์ งามลักษณ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายสมศักดิ์ โชติรัตน์ศิริ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายภูริศร์ จันทร์ศรีชวาลา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. นายดุสิต เขมะศักดิ์ชัย	เลขานุการคณะกรรมการ
๘. นายจิรัชย์ มูลทองโร่ย	โฆษกคณะกรรมการ
๙. ศาสตราจารย์พิเศษสม จาตุศรีพิทักษ์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐. นายสมพล เกียรติไพบูลย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๑. นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. นางประภาศรี สุฉันทบุตร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. พลเอก สนธยา ศรีเจริญ	กรรมการ
๑๔. นายสุวรรณ เลิศปัญญาโรจน์	กรรมการ
๑๕. นางจิตดา สงฆ์ประชา	กรรมการ
๑๖. นายวิรัตน์ เกษสมบูรณ์	กรรมการ

บัดนี้...

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรด
นำเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) นายสมชาย หาญหิรัญ
(นายสมชาย หาญหิรัญ)
ประธานคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง
วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสว่างจิต มนตรีพิลา)
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการ
คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน
และการคลัง

(นางสาวอัญชลี วุฒิศิริ)
นิติกรชำนาญการ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการ
คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน
และการคลัง

สำนักกรรมการ ๑
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๕๕

มนีรัตน์ พิมพ์
อัญชลี/สว่างจิต ทาน

สารบัญ

	หน้า
๑. การดำเนินงาน	๑
๒. วิธีการพิจารณาศึกษา	๑
๓. วัตถุประสงค์ของการพิจารณาศึกษา	๒
๔. ผลการพิจารณาศึกษา	๒
๔.๑ ความนำ	๒
๔.๒ วัตถุประสงค์การรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๓
๔.๓ สรุปสาระสำคัญรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๓
๔.๓.๑ งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน	๓
๔.๓.๒ งบแสดงฐานะการเงิน	๕
๔.๓.๓ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	๗
๔.๔ ปัญหาและอุปสรรคในการรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และแนวทางแก้ไข	๗
๔.๕ ผลการตรวจสอบรายงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๘
๔.๖ ความเห็นของคณะกรรมการต่อการเสนอรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๘
๕. การติดตามผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของวุฒิสภาในการพิจารณารายงานการเงิน แผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๙
๕.๑ ผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของวุฒิสภา	๙
๕.๒ ความเห็นของคณะกรรมการ	๙
๖. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ	๙
๖.๑ การอธิบายขยายความเป็นมาของรายได้และรายจ่ายในบทวิเคราะห์	๙
๖.๒ การอธิบายขยายความค่านิยมของคำว่า “หนี้สาธารณะ”	๑๐
๖.๓ การเพิ่มข้อมูลการวิเคราะห์และเร่งรัดภาษีที่เป็นจำนวนภาษีอากรค้างประกอบคู่ กับการวิเคราะห์ผลการจัดเก็บรายได้	๑๐
๖.๔ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลผลการดำเนินงานทางการเงินของรัฐบาลที่ถูกต้องให้กับประชาชน ได้รับทราบในเวลาที่รวดเร็ว	๑๐
๖.๕ การตรวจสอบรายงานการเงินควรครอบคลุมถึงความถูกต้องของบัญชีและรายงาน การเงิน และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ พร้อมทั้งประสิทธิผลของการ ใช้จ่ายงบประมาณ รวมถึงการใช้ถ้อยคำที่ทำให้ประชาชนโดยทั่วไปเข้าใจได้ง่าย	๑๐

**รายงานผลการพิจารณาศึกษา
รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔**

ตามที่ประธานวุฒิสภา ได้มอบหมายให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา พิจารณาศึกษารายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ พร้อมทั้งจัดทำความเห็นหรือข้อสังเกต และรายงานผลการพิจารณาศึกษาดังกล่าวต่อ คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา นั้น

ในการนี้ ประธานคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา ได้มอบหมายให้คณะกรรมการด้านการคลัง พิจารณาศึกษารายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว สรุปได้ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

ด้วยประธานคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา ได้มอบหมายให้ คณะกรรมการด้านการคลัง เป็นผู้พิจารณาศึกษารายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้ว นำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาและให้ความเห็นเพื่อเป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณารับทราบรายงานดังกล่าวต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาและที่ประชุม วุฒิสภาต่อไป

ทั้งนี้ รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เสนอโดยคณะรัฐมนตรี โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ นร. ๐๕๐๓/๑๐๕๘๒ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๕ ขอส่งรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้เสนอต่อรัฐสภาตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งก่อนที่จะนำรายงานดังกล่าวบรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ประธานวุฒิสภาได้มอบหมายให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา ทำการพิจารณาศึกษา แล้วรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเพื่อดำเนินการต่อไป

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการด้านการคลังได้ศึกษารายละเอียดจากรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตลอดจนเชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการ ประกอบด้วย กรมบัญชีกลาง สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และกรมธนารักษ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ให้ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อรายงานดังกล่าว

๓. วัตถุประสงค์ของการพิจารณาศึกษา

เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ และรายงานต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาและที่ประชุมวุฒิสภาในการพิจารณารับทราบรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๔. ผลการพิจารณาศึกษา

๔.๑ ความนำ

๑) การจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นการดำเนินการตามความในมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่บัญญัติให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ โดยองค์ประกอบของรายงานการเงินแผ่นดินอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ งบกระแสเงินสด และรายการการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ และจัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจัดทำรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามมาตรฐานการรายงานผลการตรวจสอบที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ให้กระทรวงการคลังเสนอรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณดังกล่าว พร้อมด้วยรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอรัฐสภาภายใน ๒๑๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

๒) สำหรับข้อมูลของรัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะแสดงอยู่ในรายงานการเงินรวมภาครัฐ ตามความในมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงาน ดังต่อไปนี้

(๑) รายงานการเงินรวมของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลจากรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามมาตรา ๗๕ และรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๗๐ ยกเว้นรายงานการเงินของรัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) รายงานการเงินรวมของรัฐวิสาหกิจ

(๓) รายงานการเงินรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายงานการเงินรวมภาครัฐซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลจากรายงานการเงินรวมของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐตาม (๑) รายงานการเงินรวมของรัฐวิสาหกิจตาม (๒) และรายงานการเงินรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๒ วัตถุประสงค์การรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

มาตรฐานการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินกำหนดเกณฑ์การนำเสนอรายงานการเงินขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป เพื่อให้ความมั่นใจว่ารายงานการเงินดังกล่าวจะสามารถแสดงฐานะการเงินและการดำเนินงานทางการเงินของแผ่นดินในรอบระยะเวลาที่กำหนดได้ รายละเอียดดังนี้

งบแสดงฐานะการเงิน แสดงฐานะการเงินเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน และสินทรัพย์สุทธิ หรือส่วนทุนของรัฐบาล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินของแผ่นดิน แสดงรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายของรัฐบาลสำหรับปีที่สิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ แสดงถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน เพื่อแสดงถึงรายการเคลื่อนไหวระหว่างปีของบัญชีทุน รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม กำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดของเงินลงทุน และส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

งบกระแสเงินสด ครอบคลุมเงินสดรับและเงินสดจ่ายของรัฐบาล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ แยกตามประเภทกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด คือ กิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงิน

รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ แสดงการรับจ่ายเงินคงคลังของรัฐบาล เพื่อแสดงถึงรายได้แผ่นดิน รายจ่ายจากเงินงบประมาณ รายรับรายจ่ายจากเงินนอกงบประมาณ และเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ ซึ่งส่งผลต่อเงินคงคลัง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

๔.๓ สรุปสาระสำคัญของรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางได้เสนอรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรับรองแล้ว ซึ่งกระทรวงการคลังจะต้องเสนอรายงานดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภา ตามนัยมาตรา ๗๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน งบกระแสเงินสด และรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๔.๓.๑ งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน เป็นรายงานการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานทางการเงินของรัฐบาลที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายระหว่างปีตามเกณฑ์เงินสด และปรับปรุงรายการตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) **รายได้** รัฐบาลมีรายได้รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒,๕๔๖,๔๘๑.๕๑ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๗,๙๑๑.๑๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๐ ประกอบด้วย รายการที่สำคัญ ดังนี้

(๑) รายได้แผ่นดิน จำนวน ๒,๓๖๕,๘๐๘.๗๖ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๓,๙๐๙.๐๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๘ ประกอบด้วย

- รายได้แผ่นดินจากหน่วยงาน (หักถอนคืนรายได้) ซึ่งเป็นรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและอื่น ๆ หักถอนคืนรายได้ คงเหลือเงินรายได้แผ่นดิน จำนวน ๒,๒๐๕,๗๓๘.๙๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๔,๘๘๑.๘๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๘ ประกอบด้วย ภาษีการขายทั่วไป ภาษีสินค้าเข้า - ออก และรายได้อื่น

- เงินนำส่งกำไรและเงินปันผลของแผ่นดิน จำนวน ๑๖๐,๐๖๙.๘๕ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๘,๗๙๐.๘๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๔ ได้แก่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารออมสิน

(๒) รายได้อื่น จำนวน ๑๘๐,๖๗๒.๗๕ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔,๐๐๒.๑๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๗ ประกอบด้วย ส่วนเกินกว่ามูลค่าพันธบัตรตัดจำหน่าย รายได้ค่าธรรมเนียมการให้กู้ต่อและค้ำประกัน และรายได้จากการอุดหนุน

๒) ค่าใช้จ่าย รัฐบาลมีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น จำนวน ๓,๙๖๑,๕๔๗.๘๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔๕๘,๗๒๘.๑๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๑๐ ประกอบด้วย รายการที่สำคัญ ดังนี้

(๑) รายจ่ายจากเงินงบประมาณจากหน่วยงาน จำนวน ๓,๑๓๘,๕๔๓.๖๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๗๘,๒๓๖.๒๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๖ โดยส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายจากงบลงทุน งบอุดหนุน และงบบุคลากร

(๒) ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย

- ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการพัฒนาและฟื้นฟูเศรษฐกิจ จำนวน ๗๓๔.๙๔ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒,๑๖๖.๖๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๖๗ ได้แก่ เงินอุดหนุนเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงการพื้นฐาน (DPL) และเงินอุดหนุนเพื่อการก่อสร้างทางสายหลักระยะที่ ๒ (ADB)

- ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อแก้ปัญหา COVID 19 จำนวน ๗๘๕,๓๓๔.๔๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔๔๖,๒๖๒.๓๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓๑.๖๑ เป็นค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา ฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19)

(๓) ค่าใช้จ่ายอื่น จำนวน ๓๖,๙๓๔.๗๖ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓๘,๖๐๓.๘๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๑๐ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไม่มีรายการ ขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วจากเงินลงทุน และรายการยุบหลอมเหรียญกษาปณ์ รวมทั้งมีรายการปรับปรุงผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน และดอกเบี้ยจ่ายลดลง

๓) รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ จำนวน ๑,๔๑๕,๐๖๖.๓๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔๗๖,๖๓๙.๒๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗๙ เกิดจากการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่มีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย และมีค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา ฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)

๔.๓.๒ งบแสดงฐานะการเงิน

งบแสดงฐานะการเงิน เป็นรายงานการเงินที่แสดงฐานะการเงินเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิหรือส่วนทุนของรัฐบาล ณ วันที่จัดทำรายงานการเงิน รวมถึงรายการค้างรับค้างจ่ายของรัฐบาลซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) **สินทรัพย์** รัฐบาลมีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น จำนวน ๘,๓๒๔,๓๔๒.๑๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓๗๒,๖๖๗.๑๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๙ ประกอบด้วย รายการที่สำคัญ ดังนี้

(๑) **สินทรัพย์หมุนเวียน** จำนวน ๘๒๙,๙๙๖.๔๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๗,๖๓๖.๕๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๗ เนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นและลดลงของรายการสินทรัพย์หมุนเวียน ดังนี้

- เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ จำนวน ๑๐,๖๗๔.๖๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๕ เนื่องจากมีการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ

- ลูกหนี้ระยะสั้นเพิ่มขึ้น จำนวน ๗๒.๙๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๒ เนื่องจากส่วนราชการมีการเบิกเงินทดรองราชการ - เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในระหว่างที่ยังไม่ได้รับเงินงบประมาณรายจ่าย และเงินทดรองราชการอื่นเพิ่มขึ้น

- เงินให้กู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น จำนวน ๗๓,๘๘๒.๒๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓๓.๘๗ เนื่องจากมีเงินให้กู้ยืม - หน่วยงานภาครัฐเพิ่มขึ้น

- รายได้รัฐบาลค้างรับลดลง จำนวน ๖๗,๑๕๑.๒๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๗๔ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) จึงทำให้การจัดเก็บรายได้และนำเงินส่งคลังลดลง

- ดอกเบี้ยจ่ายล่วงหน้าเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๕๖.๐๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗๕ เนื่องจากรัฐบาลจำหน่ายตั๋วเงินคลัง และตั๋วสัญญาใช้เงินเพิ่มขึ้น

- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น จำนวน ๑.๙๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๒ เนื่องจากมีเงินรับคืนจากการเบิกเงิน (Return Payment) เพิ่มขึ้น

(๒) **สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน** จำนวน ๗,๔๙๔,๓๔๕.๖๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓๕๕,๐๓๐.๖๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๗ เนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นและลดลงของรายการสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ดังนี้

- ลูกหนี้เงินทดรองราชการระยะยาวลดลง จำนวน ๒๖.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๔ เนื่องจากกระทรวงกลาโหม กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและหน่วยงานอื่น ๆ นำเงินทดรองราชการส่งคืนคลัง

- เงินให้กู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้น จำนวน ๔๘,๑๔๑.๗๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙๘ เนื่องจากให้รัฐวิสาหกิจกู้ยืมเงินเพิ่มขึ้น ได้แก่ การรถไฟแห่งประเทศไทย และการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

- เงินลงทุนเพิ่มขึ้น จำนวน ๘๕,๐๔๘.๒๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๒ เนื่องจาก ซื้อหุ้นเพิ่มทุนธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) จำนวน ๕,๗๖๐.๓๐ ล้านบาท และได้รับหุ้นเพิ่มจากนิติเหตุ จำนวน ๙๑.๐๘ ล้านบาท นอกจากนี้มีการปรับปรุงมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดระยะยาวให้เป็นมูลค่ายุติธรรมตามราคาตลาด แสดงในรายการกำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากเงินลงทุนสุทธิ

(Unrealized Gain/(loss)) โดยปรับมูลค่าเพิ่มขึ้น จำนวน ๘๓,๑๕๔.๔๒ ล้านบาท หักด้วยขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน จำนวน ๓,๔๐๙.๐๑ ล้านบาท รวมทั้งมีการจำหน่ายหุ้นบริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จำนวน ๕๔๘.๕๗ ล้านบาท

- ที่ดินราชพัสดุเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๒๑,๘๖๖.๖๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๑ เป็นรายการที่ดินราชพัสดุจากทะเบียนคุมที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ ซึ่งมีมูลค่าตามราคาประเมินเพิ่มขึ้น

๒) หนี้สิน รัฐบาลมีหนี้สินและภาระผูกพันรวมทั้งสิ้น จำนวน ๘,๙๒๐,๐๔๙.๐๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๔๘๖,๐๑๔.๐๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๙๙ ประกอบด้วยรายการที่สำคัญ ดังนี้

(๑) หนี้สินหมุนเวียน จำนวน ๑,๖๓๔,๕๗๙.๐๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๐๒,๐๒๘.๕๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑๐ เนื่องจากรัฐบาลมีเงินกู้ยืมระยะสั้น จากการจำหน่ายตั๋วเงินคลังเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณและเพื่อการบริหารหนี้ รวมทั้งมีเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

(๒) หนี้สินไม่หมุนเวียน จำนวน ๗,๒๘๕,๔๖๙.๙๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๒๘๓,๙๘๕.๕๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๙ เนื่องจากการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการกู้เงินภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔

๓) สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน รัฐบาลมีสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ณ วันสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน (๕๙๕,๗๐๖.๘๘) ล้านบาท สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๑๑๓,๓๔๖.๙๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๑๕.๐๘ เป็นผลจาก

(๑) ส่วนทุนเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๒๑,๘๖๖.๖๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๓ เนื่องจากการปรับปรุงส่วนทุนของหน่วยงานจากการตีราคาเพิ่มขึ้นของมูลค่าที่ดินราชพัสดุ โดยกรมธนารักษ์

(๒) รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสมเพิ่มขึ้น จำนวน ๑,๔๑๘,๓๖๗.๙๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๘๗ เนื่องจากการดำเนินงานประจำปีที่มีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย จำนวน ๑,๔๑๕,๐๖๖.๓๒ ล้านบาท และการปรับปรุงรายได้และค่าใช้จ่ายของปีก่อนเข้าบัญชีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม จำนวน ๓,๓๐๑.๖๑ ล้านบาท

(๓) กำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากเงินลงทุนสุทธิ (Unrealized Gain/(loss)) เพิ่มขึ้น จำนวน ๘๓,๑๕๔.๔๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๘๕.๖๓ เนื่องจากการปรับมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดระยะยาวเพิ่มขึ้นตามมูลค่ายุติธรรม

๔.๓.๓ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน เป็นรายงานที่แสดงถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน เพื่อแสดงถึงรายการเคลื่อนไหวระหว่างปีของบัญชีทุน รายการปรับปรุงรายได้และค่าใช้จ่ายของปีก่อน ส่วนเกินทุนจากการปรับมูลค่าที่ดินราชพัสดุ และกำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากเงินลงทุนสุทธิ ดังนี้

- รัฐบาลมีสินทรัพย์สุทธิตั้งสิ้น จำนวน (๕๙๕,๗๐๖.๘๘) ล้านบาท เป็นผลจาก
- ปรับปรุงรายได้และค่าใช้จ่ายของปีก่อนเข้าบัญชีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓,๓๐๑.๖๑ ล้านบาท ซึ่งเกิดจากผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
  - ส่วนเกินทุนจากการปรับมูลค่าที่ดินราชพัสดุ จำนวน ๒๒๑,๘๖๖.๖๐ ล้านบาท
  - ผลจากการดำเนินงานประจำปีที่มีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย ซึ่งส่งผลต่อบัญชีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม จำนวน ๑,๔๑๕,๐๖๖.๓๒ ล้านบาท
  - กำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากเงินลงทุนสุทธิของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ความต้องการของตลาดระยะยาว เพื่อแสดงมูลค่ายุติธรรมส่งผลให้เกิดผลกำไร จำนวน ๘๓,๑๕๔.๔๒ ล้านบาท

๔.๔ ปัญหาและอุปสรรคในการรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และแนวทางแก้ไข

๑) ปัญหาอุปสรรค

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังต้องดำเนินการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ตามความในมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีระยะเวลาค่อนข้างจำกัด อีกทั้งต้องประสานขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะที่มีข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สาธารณะ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่มีข้อมูลเกี่ยวกับเงินลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และกรมธนารักษ์ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ เพื่อใช้ข้อมูลในการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน และหมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดิน

๒) แนวทางแก้ไข

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังจัดทำแผนงานการพัฒนากระบวนการจัดการการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) เพื่อให้การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และกรมธนารักษ์ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินได้มากขึ้น รวมทั้งได้จัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน รายไตรมาส เพื่อรวบรวมและตรวจสอบข้อมูลที่เกิดขึ้นในระหว่างปีงบประมาณให้มีความถูกต้องมากขึ้น

๔.๕ ผลการตรวจสอบรายงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรายงานการตรวจเงินแผ่นดินของรัฐบาลไทย ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลง สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน งบกระแสเงินสด รายงานการรับจ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบรายงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า รายงานการตรวจเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของ รายงานการตรวจเงินแผ่นดิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ และผลการดำเนินงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับบัญชี การตรวจเงินแผ่นดิน และมาตรฐานการจัดทำรายงานการตรวจเงินแผ่นดินที่กระทรวงการคลังกำหนด

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบรายงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์คงค้างแบบผสม (Modified Accrual Basis) ที่ใช้ในการจัดทำรายงานการตรวจเงินแผ่นดินที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยกระทรวงการคลังเห็นว่ารายงานการตรวจเงินแผ่นดินดังกล่าว ให้สาระสำคัญของรายงานที่แสดงในรายงานการตรวจเงินไว้ครบถ้วนแล้ว ดังนั้น รายงานการตรวจเงินแผ่นดิน อาจไม่เหมาะสมในการใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบรายงานการตรวจเงินแผ่นดินข้อ ๑๔ รายการที่ดินราชพัสดุ คงเหลือจำนวน ๔,๙๒๘,๐๗๗.๗๓ ล้านบาท เป็นรายการที่ดินราชพัสดุจากทะเบียนคุมที่ราชพัสดุ ของกรมธนารักษ์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ยังไม่ครบถ้วนถูกต้อง อยู่ระหว่างการปรับปรุงฐานข้อมูลใหม่

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบรายงานการตรวจเงินแผ่นดินข้อ ๓๓ สัดส่วนหนี้สาธารณะ ตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐกำหนดกรอบและประกาศสัดส่วนหนี้สาธารณะ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ เพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๔.๖ ความเห็นของคณะกรรมการต่อการเสนอรายงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ได้เสนอรายงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรับรองแล้ว เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕ ภายในระยะเวลา ๑๘๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ และคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอรายงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อวุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๕ ภายในระยะเวลา ๒๑๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ซึ่งอยู่ภายใต้ขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

รวมทั้ง การจัดทำรายงานการตรวจเงินแผ่นดินบรรลุวัตถุประสงค์ที่คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ ทางด้านการคลังของประเทศเพื่อใช้ในการพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายการคลัง ด้านการบริหารรายได้ และค่าใช้จ่ายการบริหารที่ราชพัสดุ การบริหารเงินลงทุน และการบริหารหนี้สิน ซึ่งได้มีการรายงานฐานะ

การเงินของรัฐบาล ณ วันสิ้นปีงบประมาณ (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔) ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิส่วนทุน งบกระแสเงินสด รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ และหมายเหตุประกอบรายงานการเงิน ตามนัยมาตรา ๗๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดไว้

๕. การติดตามผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของวุฒิสภาในการพิจารณารายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๕.๑ ผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของวุฒิสภา สรุปได้ ดังนี้

การรายงานการเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ได้จัดทำหมายเหตุประกอบงบการเงินเพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น เช่น การขยายความรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนเนื้อที่และจำนวนเงินของที่ดินที่ใช้ในราชการ จัดให้เช่า หรือวิธีอื่นนอกจากการให้จัดให้เช่า และรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ รวมทั้ง กระทรวงการคลังได้มีการหาแนวทางและวิธีการในการปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินแผ่นดินให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถสะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินการที่ผ่านมาของรัฐบาลว่ามีการดำเนินการที่เป็นการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด โดยได้จัดทำบทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดิน เพื่อนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมที่สำคัญ การเปลี่ยนแปลงผลการดำเนินงานทางการเงินของแผ่นดิน ซึ่งจะทำให้การศึกษารายงานฉบับนี้มีความเข้าใจในข้อมูลที่แสดงไว้ในรายงานการเงินแผ่นดินสะดวกยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการให้ความรู้กับประชาชนและใช้ในการประชาสัมพันธ์ไปยังสาธารณะชนได้ดีขึ้น

๕.๒ ความเห็นของคณะกรรมการ

คณะกรรมการเห็นว่า กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ได้รับทราบข้อสังเกตของวุฒิสภาในการพิจารณารายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และได้ดำเนินงานตามข้อสังเกตดังกล่าวครบถ้วนแล้ว

๖. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา และคณะกรรมการด้านการคลัง ได้พิจารณารายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้ว โดยมีความเห็นและข้อสังเกตดังต่อไปนี้

๖.๑ การอธิบายขยายความเป็นมาของรายได้และรายจ่ายในบทวิเคราะห์

บทวิเคราะห์ควรมีการขยายความหรืออธิบายถึงสาเหตุของรายได้ที่สูงขึ้นและรายจ่ายที่ต่ำลงว่าเกิดจากปัจจัยหรือสาเหตุ และกระทบต่อด้านการคลังอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกต่อการทำความเข้าใจและการวิเคราะห์เรื่องรายได้และรายจ่ายของการรายงานการเงินแผ่นดิน

๖.๒ การอธิบายขยายความค่านิยมของคำว่า “หนี้สาธารณะ”

ควรมีการอธิบายความหมายบทนิยามของคำว่า “หนี้สาธารณะ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้ชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากหนี้สาธารณะของประเทศไทยจะกำหนดค่อนข้างกว้างกว่าหนี้สาธารณะของต่างประเทศ โดยกำหนดให้ครอบคลุมถึงหนี้ของรัฐวิสาหกิจ และหนี้ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ที่มีสัดส่วนเกือบร้อยละ ๑๗ ของหนี้สาธารณะทั้งหมด ทั้งนี้ หากลดด้วยสัดส่วนที่เป็นหนี้ของรัฐวิสาหกิจ และหนี้ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินจะทำให้เหลือหนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ อยู่ประมาณร้อยละ ๔๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งเป็นระดับที่สามารถบริหารจัดการได้

๖.๓ การเพิ่มข้อมูลการวิเคราะห์และเร่งรัดภาษีที่เป็นจำนวนภาษีอากรค้างประกอบคู่กับการวิเคราะห์ผลการจัดเก็บรายได้

เนื่องจากคณะกรรมการได้มีการพิจารณาศึกษาและติดตามผลการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง และพบว่ากรมสรรพากรมีหนี้ภาษีอากรค้างเพิ่มขึ้นทุกปี จำนวนเงินที่เร่งรัดได้ในแต่ละปีจะมีจำนวนน้อยกว่าหนี้ใหม่ที่ตั้งเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้รัฐบาลเสียโอกาสที่จะนำเงินจากการจัดเก็บภาษีอากรค้างไปใช้ในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ดังนั้น ในการจัดทำบทวิเคราะห์ประกอบรายงานการเงินแผ่นดิน ควรมีการวิเคราะห์ผลการเร่งรัดภาษีที่เป็นจำนวนภาษีอากรค้างของหน่วยงานจัดเก็บภาษีคู่กับการวิเคราะห์ผลการจัดเก็บรายได้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีอากรต่อไป

๖.๔ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลผลการดำเนินงานทางการเงินของรัฐบาลที่ถูกต้องให้กับประชาชนได้รับทราบในเวลาที่เหมาะสม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะประชาสัมพันธ์ข้อมูลผลการดำเนินงานทางการเงินของรัฐบาลที่ถูกต้องให้กับประชาชนได้รับทราบในเวลาที่เหมาะสม เป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Fake news) ที่เกิดขึ้นหลายกรณี และเพื่อป้องกันความเข้าใจผิดในข้อมูลของประชาชนต่อไป

๖.๕ การตรวจสอบรายงานการเงินควรครอบคลุมถึงความถูกต้องของบัญชีและรายงานการเงิน และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ พร้อมทั้งประสิทธิผลของการใช้จ่ายงบประมาณ รวมถึงการใช้ถ้อยคำที่ทำให้ประชาชนโดยทั่วไปเข้าใจได้ง่าย

การตรวจสอบรายงานการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีนอกจากต้องปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีแล้ว การรายงานผลการตรวจสอบยังใช้รูปแบบ ถ้อยคำ และศัพท์เฉพาะทางการบัญชีที่อาจจะทำให้ประชาชนโดยทั่วไปเข้าใจได้ยาก ดังนั้น ควรพิจารณารูปแบบและแนวทางการตรวจสอบเพื่อให้ครบถ้วนทั้ง ๓ ประการ กล่าวคือ ๑) การตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีและรายงานการเงิน

๒) การตรวจสอบว่าใช้จ่ายถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือไม่ อย่างไร และ ๓) การตรวจสอบว่า การใช้จ่ายงบประมาณและประเมินผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่เสนอไว้หรือไม่ และมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด รวมถึง ควรใช้ถ้อยคำที่ทำให้ประชาชนโดยทั่วไปที่เข้าใจได้ง่าย เพื่อใช้สำหรับการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้กับประชาชน

(นายดุสิต เขมะศักดิ์ชัย)

เลขานุการคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง
วุฒิสภา